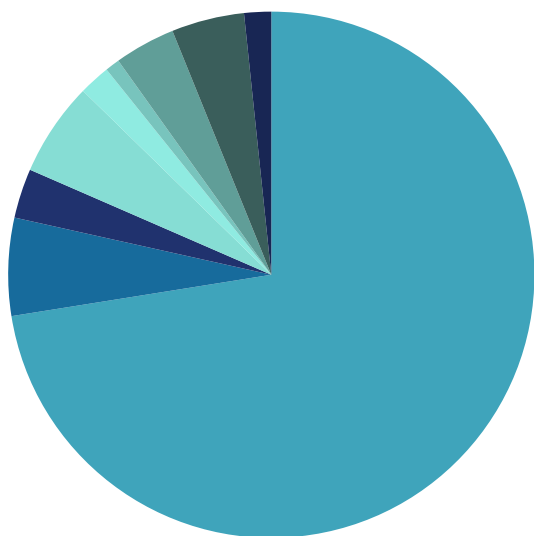

SERVIS PODRŠKE ZA ŽENE KOJE SU PRETRPJELE RODNO ZASNOVANO NASILJE

PODACI O PRUŽENIM USLUGAMA

Tokom 2024. godine za pomoć nam se obratilo **235** žena, od kojih su **147** bile nove korisnice. Pružili smo ukupno **4830** usluga:

POZIVI	(3501)
DOLASCI	(290)
INICIJALNO SAVJETOVANJE	(147)
PRAVNO SAVJETOVANJE	(279)
PSIHOLOŠKO SAVJETOVANJE	(93)
PRATNJE POVJERLJIVOG LICA	(43)
MEDIJACIJA U KONTAKTU SA INSTITUCIJAMA	(181)
ROČIŠTA	(216)
PODNESCI	(80)

Servis podrške kontinuirano sprovodi **monitoring sudjenja za femicide i pravno zastupanje porodica žrtava femicida** koje je u jednom slučaju rezultiralo najstrožijom ikad izrečenom kaznom za ubistvo žene - osudom počinioca na 40 godina zatvora.

JAVNO ZAGOVARANJE

U okviru programa Javnog zagovaranja, održale smo 42 sastanka sa predstavnicima državnih institucija, između ostalih sa Vrhovnim državnim tužiocem, ministrom pravde, kabinetom premijera i predsjednikom Crne Gore.

Dostavile smo 42 komentara na javne politike, preporuke i analize za unapređenje javnih politika, uključujući Obavezujuće uputstvo VDT za postupanje tužilaca u slučajevima nasilja u porodici, Alternativni izvještaj iz sjenke o primjeni Konvencije o eliminaciji svih oblika diskriminacije žena (CEDAW) i Izvještaj o primjeni Konvencije o sprječavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i porodičnog nasilja (Istanbulske konvencije).

EDUKACIJE

Organizovale smo 20 različitih obuka, mentorstava, radionica i panel diskusija, među kojima izdvajamo sledeće:

- [Panel "Rodna ravnopravnost u fokusu: Analiza izvještaja Evropske komisije"](#) (Podrška Evropske unije i Ministarstva evropskih poslova kroz projekat EU4ME)
- [Panel "Između doživljaja i stvarnosti"](#) (Podrška Ambasade Australije za Srbiju, Sjevernu Makedoniju i Crnu Goru);
- [Škola javnog zagovaranja](#) (13 učesnika/ca) - Održana uz finansijsku podršku Britanske ambasade Podgorica;
- [Radionice "Žene i muškarci 2024"](#) - realizovane uz stručnu podršku Uprave za statistiku (Projekat: "Broje li se žene u Crnoj Gori - Rodna analiza zvanične statistike", podržava Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava CG);
- [Promocija publikacije "Žene i muškarci u Crnoj Gori"](#) - (Projekat: "Broje li se žene u Crnoj Gori - Rodna analiza zvanične statistike", podržava Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava CG);
- [Trodnevni trening za predstavnice osam NVO na temu monitoringa, analize zakonodavnog okvira i zagovaranja zasnovanog na dokazima o torturi i rodno zasnovanom nasilju](#) (Projekat: "Ujedinjeni protiv zlostavljanja i nekažnjivosti", finansira Evropska unija);
- [Tri stručna skupa u Podgorici, Budvi i Kolašinu, s ciljem jačanja međusektorske saradnje u oblasti zaštite žena i djece od nasilja u porodici](#) (Projekat: "Ujedinjenim naporima protiv nasilja u porodici i nasilja nad djecom", finansira Ministarstvo rada i socijalnog staranja CG);

- [Dvodnevni akreditovani program obuke "Multisektorski odgovor na nasilje nad ženama i nasilje u porodici"](#), zasnovan na razumijevanju bezbjednosnih rizika i prava žrtava (Projekat: "Ujedinjenim naporima protiv nasilja u porodici i nasilja nad djecom", finansira Ministarstvo socijalnog staranja);
- Okrugli sto o femicidu (u saradnji sa Aire Centrom);
- [Stručni sastanak sa predstavnicima lokalnih ustanova za prevenciju nasilja Opštine Danilovgrad;](#)
- [Predavanje o nasilju nad ženama za stručno osoblje Univerziteta Donja Gorica;](#)

JAVNE DISKUSIJE

Kao panelistkinje i učesnice prisustvovala smo na preko 40 događaja u zemlji i inostranstvu, medju kojima izdvajamo:

- Panelistkinje na Gender Equality Forumu u Berlinu (GIZ i Kvinna till Kvinna), Berlin;
- Učesnice u radnoj grupi za kreiranje preporuka za rodnu ravnopravnost u okviru Berlinskog procesa, Skoplje;
- [Učesnice na Forumu civilnog društva u okviru Berlinskog procesa, Berlin;](#)
- [Predavačice na 3 radionice za institucije u okviru regionalnih obuka o rodno zasnovanom nasilju u okviru programa UNIGEM;](#)
- Učešće na Forumu civilnog društva (Tacso, EU), Beograd;

ČLANSTVO U RADNIM GRUPAMA / TIJELIMA

- Članstvo u Radnoj grupi za Poglavlje 23: Temeljna prava;
- Članstvo u Radnoj grupi za Poglavlje 18: Statistika;
- Članstvo u Operativnom timu za borbu protiv porodičnog nasilja i nasilja nad ženama (Ministarstvo unutrašnjih poslova);
- Članstvo u Nacionalnom timu za identifikaciju žrtava trgovine ljudima (Ministarstvo unutrašnjih poslova);
- Članstvo u Radnoj grupi za izradu Strategije o zaštiti prava žrtava za Akcionim planom;
- Članstvo u Operativnom timu za primjenu Strategije informisanja javnosti o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji 2023-2026;
- Učešće na 4 sjednice skupštinskog Odbora za rodnu ravnopravnost;

MEDIJSKE AKTIVNOSTI

Tokom 2024. godine imale smo preko 88 medijskih nastupa, dok je o našem radu izvještavano 394 puta. Objavile smo preko 14 javnih saopštenja na teme nasilja nad ženama, političkih, ekonomskih i kulturnih prava žena, djece i marginalizovanih grupa.

KULTURA

- [Program obilježavanja Međunarodnog dana žena](#)
(Realizovan uz podršku Britanske ambasade Podgorica i Fondacije Kvinna Till Kvinna);
- [Kratki kurs ukidanja patrijarhata](#) - umjetničke radionice za mlade umjetnike i umjetnice (Realizovan uz podršku Britanske ambasade Podgorica i Fondacije Kvinna Till Kvinna);
- [TEUTA](#) - Izložba umjetničkih radova nastalih na kratkoom kursu ukidanja patrijarhata;
- [Kreativna laboratorija digitalnog aktivizma](#)
Radionice za osnaživanje mladih žena za kreiranje digitalnih kampanja na temu rodne ravnopravnosti (Projekat: Digitalno osnaživanje: Unaprjeđenje glasa žena u Srbiji i Crnoj Gori", finansijska podrška Balkanskog fonda za demokratiju);
- [Oslikavanje murala Jelene Vicković na Cetinju](#) (Projekat *Izuzetne žene Crne Gore*, saradnja sa Ambasadom kraljevine Holandije i crnogorskim opštinama);
- [Panel diskusija o životnom djelu Jelene Vicković](#) u Centru za kulturu na Cetinju (*Izuzetne žene Crne Gore*);
- [Oslikavanje murala Stani Tomašević u Baru](#)
- (Projekat: "Izuzetne žene Crne Gore", saradnja sa Ambasadom kraljevine Holandije i crnogorskim opštinama);
- [Regionalna nagrada Jelena Šantić "Za hrabre iskorake"](#)
- (Podrška Balkanskog fonda za demokratiju, projekta German Marshall Fund koji finansira USAID);
- [U fokusu](#) - trodnevni program u sklopu Festivala dokumentarnog filma *Underhil* (Finansijska podrška Fondacije KTK);
- [Bit protesta](#) - bubnjarske radionice za pripremu Osmomartovskog marša. (Finansijska podrška Fondacije KTK);

● AKTIVNOSTI U ZAJEDNICI

- [Osmomartovski marš](#) - protestna šetnja građanki i građana povodom obilježavanja Međunarodnog dana žena i zajedničkog zalaganja za ostvarivanje pravde i ravnopravnosti;
- [Pažnja! Femicid!](#) - Dva protesta protiv femicida i javna pres konferencija povodom postupanja pravosuđa u slučaju femicida;
- [Šest uličnih akcija](#) - informisanje građana o mjerama zaštite od rodno - zasnovanog nasilja (Projekat: "Unaprijeđenje bezbjednosti žena", UN Women Serbia, uz podršku Norwegian Embassy in Belgrade);
- [Humanitarni bazar](#) - prikupljanje sredstava za nastavak sprovođenja važnih programa podrške žrtvama nasilja;
- [Dan otvorenih vrata CŽP](#) - informativne sesije o zaštiti od nasilja za žene i mlade (Realizovan uz podršku ambasada Republike Češke, Republike Francuske, Republike Slovenije i Austrije u CG;
- [Podrška FEM Fest-u](#) u Budvi i predavanje za lokalnu rusko-ukrajinsku zajednicu o načinima zaštite od nasilja;
- [Oslikavanje murala izuzetnim ženama Crne Gore](#) (Projekat: "Izuzetne žene Crne Gore", saradnja sa Ambasadom kraljevine Holandije i crnogorskim opštinama);
- [Podrška mladim umjetnicama i umjetnicima](#) kroz projekte koji unapređuju njihove kreativne vještine, edukuju ih o borbi za rodnu ravnopravnost i promovišu njihovo stvaralaštvo;
- [Sopstvena soba](#) - kreiranje prostora za okupljanje zajednice i razmjenu mišljenja i ideja.

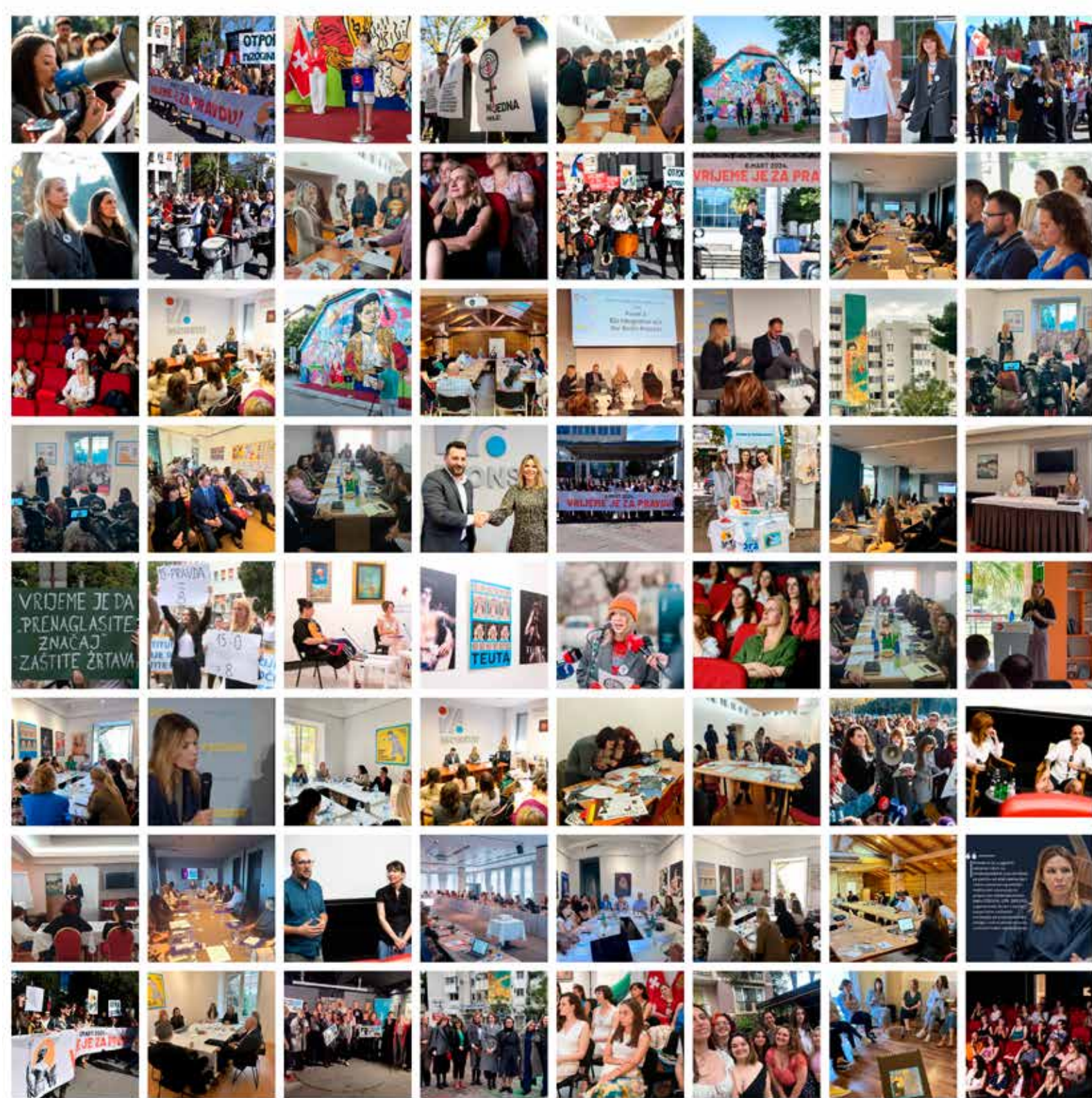
PROJEKTI

- **Ujedinjeni protiv zlostavljanja i nekažnjivosti** - jačanje uloge civilnog društva u borbi protiv rodno zasnovanog nasilja, zlostavljanja i nekažnjivosti, kroz praćenje, zagovaranje i razvijanje svijesti, kao i podršku žrtvama (finansijska podrška EU);
- **Unapređenje bezbjednosti žena** - sa ciljem efikasnog elektronskog nadzora u primjeni mjere bezbjednosti Zabrana približavanja radi zaštite žena žrtvi nasilja, koji se realizuje uz podršku UN Women Serbia i Norveške ambasade u Beogradu;
- **Ujedinjenim naporima protiv nasilja u porodici i nasilja nad djecom** - projekat podrške ženama i djeci žrtvama nasilja u porodici i osnaživanja institucionalnog odgovora na nasilje (finansijska podrška Ministarstva rada i socijalnog staranja CG);
- **Institucionalizacija kvalitetnih usluga rehabilitacije i integracije za žrtve nasilja II** - unapređenje usluga rehabilitacije i integracije žena sa iskustvom nasilja (finansijska podrška Austrijske razvojne agencije);
- **Monitoring sudskih slučajeva femicida i rodno zasnovanog nasilja u Crnoj Gori** - praćenje postupanja pravosudnih organa u slučajevima femicida u Crnoj Gori (podržan od strane AIRE centra);
- **Poboljšano usklađivanje obaveza države sa Istanbulskom i CEDAW konvencijom u Crnoj Gori** sa ciljem podizanja vidljivosti preporuka međunarodnih tijela u oblasti rodne ravnopravnosti i nasilja i odgovornosti vladinih tijela za njihovu primjenu, koji podržavaju Kvinna till Kvinna fondacija i Kancelarija Vlade UK za vanjske poslove, Commonwealth i razvoj;
- **Broje li se žene u Crnoj Gori** - rodna analiza zvanične statistike - unapređenje rodne statistike u Crnoj Gori (podržan od strane Ministarstva ljudskih i manjinskih prava);

- **Jačanje zagovaračkog pokreta za unaprijedjenje rodne ravnopravnosti i prava osoba LGBTIQ+** - povećana podrška pravima žena i naprednije prihvatanje LGBTQ osoba u Crnoj Gori (finansijska podrška Kancelarija Vlade UK za vanjske poslove, Commonwealth i razvoj posredstvom Britanske ambasade Podgorica);
- **Jačanje implementacije Strategije rodne ravnopravnosti u Crnoj Gori** sa ciljem monitoringa iz sjenke sprovođenja Akcionog plana za primjenu Nacionalne strategije rodne ravnopravnosti 2021-2025, za 2023. godinu (podrška Ambasade Australije za Srbiju, Crnu Goru i Sjevernu Makedoniju);
- **Zagovaranje ženskih prava u Crnoj Gori** - kojim se osnažuju zagovarački kapaciteti ženskih organizacija u kontekstu pristupanja Crne Gore EU, a koji finansira Kvinna till Kvinna fondacija iz Švedske;
- **Ekonomsko osnaživanje žena kroz promociju finansijskih usluga i podršku preduzetništvu** sa ciljem promocije vidljivosti ženskog preduzetništva, koji finansira Centralna banka Crne Gore;
- **Program podrške pokretima za rodnu pravdu** kao odgovor na porast anti rodnih pokreta na Zapadnom Balkanu (podrška Global Fund for Women);
- **Izuzetne žene Crne Gore** - projekat oslikavanja murala znamenitih žena Crne Gore koji se realizuje u saradnji sa Ambasadom kraljevine Holandije i opštinama u Crnoj Gori;
- **Digitalno osnaživanje: Unapređenje glasa žena u Srbiji i u Crnoj Gori** - jačanje uticaja digitalnog aktivizma u Srbiji i Crnoj Gori kao doprinos rodnoj ravnopravnosti.
- **Snažnije zajedno** - Osnaživanje ženskih organizacija i pokreta u Srbiji, BiH i Crnoj Gori za borbu protiv nasilja nad ženama, koji finansira OAK fondacija;
- **Unapređenje mira i demokratskih procesa na Zapadnom Balkanu** kojim se obezbjeđuje podrška core aktivnostima Centra za ženska prava od strane Rockefeller Brothers Fund-a.
- **Briga o sebi** - razvoj internih mehanizama prevencije sindroma sagorijevanja (Podrška Fondacije Trag)

PUBLIKACIJE

- [Rodna analiza zvanične statistike u Crnoj Gori:](#)
- [Žene i muškarci u Crnoj Gori](#), u saradnji sa Nacionalnim zavodom za statistiku - MONSTAT;
- [Digitalne superheroine](#) - prvo istraživanje o digitalnom feminističkom aktivizmu u Crnoj Gori i Srbiji;
- [Prava žrtava rodno zasnovanog nasilja:](#)
- [Analiza sudske prakse u predmetima nasilja u porodici u Crnoj Gori za 2023. godinu:](#)
- [Monitoring izvještaj o implementaciji Nacionalne strategije rodne ravnopravnosti sa Akcionim planom za 2023. godinu:](#)
- [NVO izvjestaj iz sjenke CEDAW Komitetu](#) (NGO Shadow Report on the implementation of the Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination Against Women in Montenegro);
- [Nezavisni izvještaj CŽP Ekspertskom tijelu Savjeta Evrope GREVIO](#) (WRC Independent report on the implementation of the Council of Europe Convention on preventing and combating violence against women and domestic violence in Montenegro -GREVIO).

CENTAR ZA ŽENSKA PRAVA

Bokeška 20, 81000 Podgorica, Crna Gora
 +382 20 664 193; +382 67 166 800
 women.mne@gmail.com
 www.womensrightscenter.org

WOMEN'S RIGHTS CENTER
 CENTAR ZA ŽENSKA PRAVA